

11. 12. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co pozitivního přinese nový zákon o veřejných rejstřících

Ve Sbírce zákonů byl dne 30. září 2013 pod číslem 304/2013 Sb. vyhlášen zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZVR“). Nový zákon spojuje jednak hmotněprávní, ale i procesněprávní ustanovení týkající se veřejných rejstřků, přičemž nový občanský zákoník rozlišuje mezi veřejnými rejstřky, které jsou seznamy osob, a veřejnými seznamy, které představují seznamy věcí.

WEINHOLD LEGAL

Zákon o veřejných rejstřících si klade za cíl zejména zefektivnit a zrychlit zápisy do obchodního rejstříku, snížit administrativní zátěž a přidat funkcionality, které zautomatizují určité postupy.

Stálým problémem současné podoby sbírky listin obchodního rejstříku je neplnění povinnosti ukládat účetní závěrky. To se nový zákon snaží řešit v § 104 a násl. ZVR, kde je stanoveno, že předseda (*rejstřikového - pozn. autora*) soudu může v případě neuposlechnutí výzvy na uložení dokumentu do sbírky listin uložit pokutu až do výše 100 000 Kč (současně zůstává zachována možnost uložení pokuty finančním úřadem až do výše 3 % hodnoty aktiv, pokud účetní jednotka nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu podle § 21a zákona č. [563/1991](#) Sb., o účetnictví, v platném znění). Pokud by se jednalo o případ opakovaného neplnění nebo pokud může mít takové neplnění závažné důsledky vůči třetím osobám a je zde právní zájem, může soud i bez návrhu rozhodnout o zrušení zapsané osoby. Daná osoba ovšem musí být na tuto možnost zvláště upozorněna a musí jí být stanovena lhůta k odstranění nedostatků.

Za případ, kdy může dojít k takovému závažnému důsledku vůči třetím osobám, se považuje zejména neuložení společenské smlouvy, stanov, rozhodnutí o změně členů statutárních orgánů, účetní závěrky a některých znaleckých posudků. Zároveň ZVR stanoví vyvratitelnou domněnku, že člen statutárního orgánu, který neplní výše uvedené povinnosti, porušuje péči řádného hospodáře. Důkazní břemeno vyvrácení této domněnky pak nese porušující člen statutárního orgánu. Obdobně bude soud postupovat, i když dojde k porušení povinnosti stanovené v § 7 ZOK (nezveřejnění informací na internetových stránkách) a § 435 NOZ (neuvedení údajů na obchodních listinách).

Novou funkcionalitou veřejného rejstříku by mělo být automatické upozorňování na neplnění povinností, např. výše uvedené povinnosti ukládat výroční zprávy a účetní závěrky do sbírky listin, čímž by se měla snížit celková administrativa a zvýšit dohled nad plněním těchto povinností. Další přidanou funkcionalitou by mělo být automatické propojení veřejného rejstříku se základními registry. Předpokládá se, že pokud se změní údaje v registru osob, dojde rovnou k jejich promítnutí do veřejného rejstříku bez jakéhokoliv dalšího řízení a zejména bez jakéhokoliv poplatku.[1]

ZVŘ je postaven na obecné úpravě všech veřejných rejstříků a na následných speciálních odchylkách pro jednotlivé rejstříky - rejstřík spolků, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek a obchodní rejstřík. Veřejné rejstříky jsou podle § 1 odst. 4 ZVŘ vedeny soudy. Proto například do 3 měsíců od nabytí účinnosti ZVŘ dojde k předání rejstříku spolků (před 1. 1. 2014 evidence občanských sdružení) z Ministerstva vnitra do kompetence příslušného rejstříkového soudu. Osoby tam zapsané pak mají lhůtu 3 let ode dne nabytí účinnosti ZVŘ na přizpůsobení se tomuto zákonu.

Nově je také zakotvena možnost tzv. předregistrace firmy. V § 48 odst. 2 ZVŘ je umožněno zapsání obchodní firmy do obchodního rejstříku za podmínky, že ve lhůtě 1 měsíce dojde k podání návrhu na zápis obchodní korporace. V jiném případě rejstříkový soud firmu vymaže. Dále již nebude povinné uložení smlouvy o převodu závodu do sbírky listin, nově postačí doklad o takovém jednání např. písemné souhlasné prohlášení stran. Bude také možné do sbírky listin uložit další listiny, pokud návrhové doloží právní zájem na jejich uložení (§ 66 písm. z) ZVŘ).

Kromě výše uvedeného obsahuje zákon o veřejných rejstřících mnoho dalších novinek např. zápis notářem nebo změnu lhůty pro provedení zápisu přeměny právnické osoby z 15 dnů na „bez zbytečného odkladu“. Je třeba ovšem uvést, že velká část zákona vychází ze současné právní úpravy obchodního rejstříku.

Jana Kubová

[Weinhold Legal, v. o. s.](#)

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] Sněmovní tisk 986 vládní návrh zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob - str. 51 důvodové zprávy. Dostupné na internetových stránkách Poslanecké sněmovny, k dispozici >>> [zde](#).

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)